

ATASÖZÜ İLE DEYİM ARASINDAKİ FARK

Atasözleri ile Deyimleri Nasıl Ayırt Ederiz?

- Atasözleri ve deyimler kalıplaşmış sözler olduğu için birbirine benzerler. Bunları anlamlarına bakarak ayırt edebiliriz.
- Atasözleri yargı bildirir ve genel kural özelliği taşır. Deyimler ise genel kural özelliği taşımaz, bir hüküm ifade etmez.
- Atasözleri insanlara genel bir görüş kazandırır, öğüt verir. Deyimler ise anlık durumları anlatmak için kullanılır. Deyimler insanlara bir görüş kazandırmaz, öğüt vermez.

Önemli Bilgi :

Cümlelerin başında "UNUTMA" kelimesini söylediğimizde anlamlı ise "ATASÖZÜ" anlamsız ise "DEYİM" dir.

Unutma "Sakla samanı gelir zamanı"	→	Anlamlıdır. Bu yüzden "Atasözü"
Unutma "Göz gezdirmek"	→	Anlamsızdır. Bu yüzden "Deyim"
Unutma "Komşu komşunun külüne muhtaçtır"	→	Anlamlıdır. Bu yüzden "Atasözü"
Unutma "Burnundan getirmek"	→	Anlamsızdır. Bu yüzden "Deyim"

ETKİNLİK

1.. Aşağıda verilen ifadelerin başındaki kutuya atasözü ise "A" , deyim ise "D" yazınız.

Ne ekersen onu biçersen	Damarına basmak
Yazın çalışan kışın gülüşür	Lafla peynir gemisi yürümez
Ateş püskürmek	Dut yemiş bülbüle dönmek
Dizini dövmek	Burnundan getirmek
Sağ elinin verdiği sol elin görmesin	İyilik eden iyilik bulur
Muradına ermek	İçini dökmek
Ayağını yorganına göre uzat	Sürüden ayrılanı kurt kapar
Defterden silmek	Ne doğrarsan çanağına o gelir kaşığına
Bol bol yiyen bel bel bakar	İçine kurt düşmek
Dili dolaşmak	Er olan ekmeğini taştan çıkarır
İşten artmaz dişten artar	Adam etmek

2.. Aşağıdaki ifadeler atasözü mü deyim mi işaretleyiniz.

İfadeler	Atasözü	Deyim	İfadeler	Atasözü	Deyim
Adam etmek			Emek olmadan yemek olmaz		
Etekleri zil çalmak			Gözüne batmak		
Akan su yosun tutmaz			Sağlam baş yastık istemez		
Fakirlik ayıp değil tembellik ayıp			İyilik et ele varsın övsün ele		
Yağmurdan kaçarken doluya tutulmak			Ağzı var dili yok		
El eli yıkar, iki el yüzü			Akan su yosun tutmaz		
Az veren candan, çok veren maldan			Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır		
Kulak misafiri olmak			Cennetin kapısını cömert açar		
Aklını peynir ekmekle yemek			Şifayı kapmak		
Temizlik imandan gelir			Kanı kaynamak		
Karadeniz'de gemileri batmak			Herkesin ettiği yoluna çıkar		
Başının etini yemek			Ok yaydan çıktı		
Lafla peynir gemisi yürümez			Dağ dağa kavuşmaz insan insana kavuşur		
Acele işe şeytan karışır			İçim şişti		
Taş yürekli			Üzüm üzüme baka baka kararır		
Yufka yürekli			Çantada keklik		
İnsanın adı çıkacağına canı çıksın			Arka çıkmak		
Güneş girmeyen eve doktor girer			Körle yatan şaşkı kalkar		
Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar			Dut yemiş bülbüle döndü		
Ağzından bal damlıyor			Küplere binmek		
Lafı iğnelemek			İki gönül bir olunca samanlık seyran olur		
Dizini dövmek			Ateş düştüğü yeri yakar		
Çivi çiviye söker			Can çıkar huy çıkmaz		
Başına çorap örmek			Ağzını bıçak açmamak		